

Manželé H-ovi pronajali manželům R-ovým celý hotel a zavázali se soudním smírem ze dne 10. prosince 1924, že se do 1. srpna 1925 vystěhují z místností, v hotelu obývaných. Ježto tak neučinili, vedli proti nim manželé R-ovi exekuci vyklizením, proti níž domáhali se manželé H-ovi odkladu exekuce. Soud první stolice odklad povolil, rekursní soud zamítl návrh na odklad.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Stěžovatelé spatřují nesprávné posouzení právní v tom, že rekursní soud uznal, že předpokladem odložení exekuce nuceným vyklizením podle §u 1 zákona ze dne 31. března 1925, čís. 51 sb. z. a n. jest, by povinná strana užívala v úvahu přicházejících místností na základě nějakého práva, a že ani vlastnické právo povinných není takovým právem. Stěžovatelé míní, že, kdyby povinni užívali místností, jimi obývaných, na základě nějakého práva, by vůbec nemohla proti nim vedena býti exekuce, že právní názor rekursního soudu odporuje tomu, že oni jsou vlastníky hotelu, ve kterém bydlí, že jsou propachtovateli tohoto hotelu, že tedy mezi nimi a pachtěři přece jenom trval určitý poměr právní, na základě kterého užívali svého dosavadního bytu, že nejsou ani vetřelci, ani naprosto bezprávnou stranou. Stěžovatelé úmyslně nechtějí porozuměti rozhodnutí tohoto nejvyššího soudu (sb. čís. 3250), na které se odvolávala ve své stížnosti do usnesení soudu první stolice vymáhající strana a zbytečně polemisují s odůvodněním tohoto rozhodnutí. Stěžovatelé prodali (§ 1094 obč. zák.) smlouvou pachtovní užívání pachtovního předmětu a tím převzali povinnost, poskytovat pachtěřům umluvené užívání (§ 1098 obč. zák.). Poněvadž i pachtovní smlouva je smlouvou konsensuální (§ 1092 obč. zák. slova: uzavírají se tímž způsobem jako kupní smlouva), projevují propachtovatelé uzavřením pachtovní smlouvy vůli vzdáti se vlastnického užívání pachtovního předmětu ve prospěch pachtěřův. Proto sluší uznati, že právo užívání pachtovního předmětu z právního důvodu vlastnictví zaniklo z propachtovatelovy vůle. Pak ovšem nemá propachtovatel postavení oněch osob, které zákon ze dne 31. března 1925, čís. 51 sb. z. a n. v §u 1 uvádí příkladmo jako osoby ustanovením o odložení exekuce chráněné, neboť, kdo se sám a za úplatu vzdá svého bydlení, by z něho těžil, nemůže se dožadovati výjimečné ochrany zákona, jejíž poskytování by se v tomto případě přičilo dobrým mravům.

Čís. 5292.

Byl-li nedospělec vydrážděn ke škodnému činu chováním se poškozeného nedospělce, jest po případě škůdce povinen náhradou pouze poloviny škody.

(Rozh. ze dne 22. září 1925, Rv I 988 25.)

Žalobce i žalovaný navštěvovali společně III. třídu. Když žalobce vykřikl na žalovaného, syna pekařova, že otec jeho peče mrzáky (bařovky), řekl mu žalovaný, by si to nechal, že ho to bude mrzet, žalobce však výrok ještě dvakrát opakoval, načež žalovaný mrštil po něm násadkou s pérem, jež zasáhlo žalobce do oka a poranilo je tak, že musilo býti vyňato. V trestním řízení byl žalovaný uznán vinným přestupkem nedospělých. Žalobní nárok na náhradu škody uznal procesní soud první stolice důvodem zcela po právu, odvolací soud vyhověl odvolání žalovaného potud, že uznal žalobní nárok po právu toliko polovicí. **D u v o d y:** Podle zjištěných okolností jest jisto, že žalobce má spoluvinu na tom, že žalovaný po něm hodil pérem, a sluší tuto spoluvinu spatřovati v tom, že žalobce mezi vyučováním na žalovaného posměšně pokřikoval a svá posměšná slova opakoval přes varovné upozornění, by si to nechal, že ho to bude mrzet. Naproti tomu však sluší uvážiti, že žalobci bylo tehdy teprve 9 let a že nemůže ve smyslu příslušných předpisu občanského zákona za svou nerozvážnost býti činěn plně zodpovědným jako osoba dospělá (§ 248 odstavec druhý obč. zák.). Proto také nemůže býti v tomto případě použito §u 1308 obč. zák., to tím méně, poněvadž posměšná slova žalobcova nemohou býti považována za dostatečný podnět k tomu, by se žalovaný, který je o 3 léta starší než žalobce, dal strhnouti k činu tak nerozvážnému, jakým provedl svou odvetu. Přichází tedy v úvahu předpis §u 1310 obč. zák. Podle úsudku školního lékaře jest sice žalovaný méně duševně nadán, povahy prchlejší a popudlivý, ale jinak je tělesně zdrav. Není tedy užívání svého rozumu zbaven a sluší ho i v řízení civilním činiti za jeho trestný čin zodpovědným. Zřetelem k tomu, že nebylo zjištěno, že žalovaný má jmění a že i žalobce sám svůj úraz do jisté míry spoluzavinil tím, že na žalovaného pokřikoval, má soud odvolací ve smyslu poslední věty §u 1310 obč. zák. za přiměřeno, by žalovaný nesl škodu žalobci způsobenou pouze polovicí, byť i zavinění žalovaného bylo větší, než spoluvina žalobcova.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl žalobcovu dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatel vytyká, že se odvolací soud ocitá svými důvody do jisté míry v rozporu, tvrdí-li, že v tomto případě nemůže býti užito předpisu §u 1308 obč. zák., poněvadž dovolatel nezavdal podnětu ku nerozvážnému činu žalovaného, ale když pak spatřuje dovolatelovu spoluvinu v tom, že dovolatel na žalovaného posměšně pokřikoval. Tohoto rozporu není ve skutečnosti v napadeném rozsudku. Způsobilst nedospělých (do 14. roku) zavazovati se bezprávnými činy jest, jak z §§ 248 odstavec druhý a 1308 obč. zák. vyplývá, pouze výjimečná, za všech okolností je náhradní nárok proti nedospělým podle §u 1310 obč. zák. pouze podpůrným. Proto musí dovolatelem zastávaný právní názor, že, aby mohlo býti uznáno na dovolatelovo spoluzavinění, musila by býti mezi jeho činem a jeho úrazem příčinná souvislost, přijat býti potud s opatrností, že s hlediska ručení nedospělých za jejich bezprávné činy nemůže přicházeti v úvahu spoluzavinění, jaké má na mysli předpis

Šu 1304 obč. zák., nýbrž že jest rozhodujícím předpis Šu 1308 obč. zák. S hlediska tohoto předpisu nelze ovšem pochybovati, a také odvolací soud svým odůvodněním se zřetelem na tento předpis nepochybuje, že dovolatelovo dětsky školácké pokřikování, byť i žalovaného sesměšňovalo, nemůže býti považováno za spoluvinu na těžkém ublížení tělesném, jaké mu způsobil žalovaný. Z toho odvolací soud právem usoudil, že v tomto případě nelze použití výjimečného předpisu Šu 1308 obč. zák., podle kterého se dovolatel může na žalovaném domáhati náhrady škody, poněvadž ku škodlivé události nezavdal příčiny. Ostatně tento nárok na náhradu škody byl by obmezen předpisem Šu 1309 obč. zák., po této stránce však nebylo ani tvrzeno, ani dokázáno, že by dovolatel mohl dosíci náhrady škody od oněch osob, jimž by vzešlá škoda mohla býti kladena na vrub, protože nepřihlížely »k osobám takovým pod opatrování jim svěřeným«. Nastal tedy případ Šu 1310 obč. zák. V tomto případě je nedospělec povinen, nahraditi podle okolností buď celou škodu, nebo slušný díl škody, je-li tu některý v tomto předpisu uvedený předpoklad. Odvolací soud, přezkoumaj výsledky průvodní a veškerého jednání, dospěl ku poznání, že, byť i nešlo o provinilý podnět poškozeného, rázu a rozsahu v Šu 1308 obč. zák. uvedeného — čemuž ostatně již v dovolacím řízení není odporováno — přece jenom jde o něco, co odvolací soud nazývá dovolatelovým spoluzaviněním, což však ve skutečnosti jeví se dovolacímu soudu jako lehkovážné chování poškozeného vůči duševně méně nadanému, prchlivému a popudlivému spolužáku. Dovolací soud sice neuznal, že by si byl dovolatel býval vědom nebezpečnosti svého dráždivého chování, přece však sdílí právní názor odvolacího soudu, že jest na tuto okolnost s hlediska Šu 1310 obč. zák. vzíti slušný zřetel, a proto schvaluje napadený právní názor druhé stolice, že je slušno a přiměřeno, aby žalovaný nesl škodu pouze jednou polovicí. Poněvadž obě strany dosáhly v této rozepři práva chudých, poněvadž dovolatelovo tvrzení, že jest žalovaný synem majetného živnostníka, je novotou v dovolacím řízení podle Šu 504 c. ř. s. nepřijatou, nemohl přicházeti podle Šu 1310 obč. zák. v úvahu ohled na majetnost škůdce a poškozeného v dovolatelově smyslu.

Čís. 5293.

V tom, že se strany za sporu dohodly, by palmární účet advokátův byl předán advokátní komoře k upravení, a prohlásily, že se podrobují rozhodnutí advokátní komory, nelze spatřovati smlouvu o rozsudím, nýbrž dohodu o ustanovení odhadce (rozhodčího).

(Rozh. ze dne 22. září 1925, Rv I 1094 25.)

Žalující firma jakožto postupnice Dra Eugena S-a domáhala se na žalované zaplacení palmárního účtu 78.196 Kč 56 h. Žalovaná namítla nepřiměřenost palmáru, načež se obě strany dohodly, by účet byl předložen k upravení advokátní komoře, jejímuž rozhodnutí se podrobí. Advokátní komora upravila účet na 51.840 Kč 30 h, jež pak procesní soud první stolice žalované přisoudil. Odvolací soud ne-